לעיל עב: נדה מח:],נט [עיין חוס׳ לעיל עב:ד״ה בשעח], ג) [פסחים מה:], ד) [עיין תוס׳ לעיל יג: ד״ה תקרובת ותוס' פסחים עג. ד"ה מיקן], ה) [ל"ל דתון], ו) עוקלין פ"ג מ"ג נדה נ: ע"ש, ו) [לעיל עג: עד.], ה) בכורות ע: מנחות קח:, ט) [שמות יב], י) [פסחים כג.], ל) [ועיין תוס' ב"ק עו. ד"ה פרה],

תורה אור השלם

 מִבְּל הָאֹכֶל אֲשֶׁר
זַאַבֵל אֲשֶׁר יָבוֹא עְלָיו יָאָבֵּל אֲשֶׁוּ יָבוּא צְּלְיוּ מַיִּם יִטְמָא וְכָל מַשְׁקֶה אֲשֶׁר יִשְּׁתָה בְּכָל בְּלִי יטמא: ויקרא יא לד

גליון חש"ם

. גמ' אמר אביי הרי אמרו. ע"ל דף יג ע"ב תוס' ד"ה

מוסף רש"י

כופת. מטו"ן, וכופת שם בופות. משו ן, יכופת שם דבר הוא ובסדר טהרות טובא איכא, כופת של עץ וכופת של חבן (פסחים מה:). אי מיתה עושה אבר המדולדל המיתה ומתה. אותו ואינו טמא מן הנבלה אלא מן החי, והפרש כאבר כאבר אבר מן החי בשר הפורש ממנו טהור, דאין מטמא אלא כשהוא אבר שלם בשר גידים ועלמות, אבל נדלה כזים ממנה נומא לכני) כוינו מממה לעיל עג:). אב הטומחה (לעיל עג:). שאתה יכול להאכילו לאחרים. לעובדי כוכבים דאינו אסור בהנאה מבכורות נ ט:). שאי יכול להאכילו אתה אונה לאחרים. עובדי כוכניס, שאסורים נהנאה (מנחות

טומאת בית הסתרים היא. היאך קבל טומאהא במחובר והלא מגעו בסתר וקיי"ל בנדה (דף מא:) מקרא דטומאת בית הסתרים לא מטמיא: ר"מ היא. בבהמה המקשה (לעיל עב.) הוליא עובר את ידו ושחט את אמו ואח"כ חתכו בשר העובר מגע נבילה שקבל טומאה

מאבר בינלא שביב מחובר לו ובוא מטמא כאבר מן החי: א"ל. רבי אסי

לר׳ זירא בהא דר׳ אבא בר ממל לא

איכפת לי דהא זימנין סגיאין אמרה

להאי טעמא קמאי ואמרי ליה אנא:

שני ליה לר"מ בין טומאה דבעיא

הכשר כו'. ההיא דבהמה המחשה

הוכשר העובר בשחיטת אמו ועדיין

האבר הטמא מחובר בו וטמאו אבל

משנתינו תנן הבשר לריך הכשר וכיון

דצריך הכשר לא הוכשר קודם חתיכה

והיאך מקבל טומאה מאביו : בשהוכשר.

קודם חתיכה קתני הך ברייתא

דטמאה: הרי מטמא טומאה חמורה

אגב אביו. בעודו מחובר באבר היה

אב הטומאה לטמא אדם וכלים ותנא

דבי ר' ישמעאל לעיל בפירקין (דף

קכא.) מה זרעים שחין סופן לטמח

טומאה חמורה לריך הכשר אף כל

שאין סופו לטמא טומאה חמורה לריך

הכשר אבל מי שסופו לטמא טומאה

חמורה כגון נבלת עוף טהור לא

וכ"ש זה שכבר טימחם: כששימש. חותו

שמוש טומאה חמורה לאו בתורת

אוכל שמשה ששאין האבר מטמא כלום

ע"י אותו בשר אלא בתורת עך שימש

שנחשב ונמנה עם הגידין והעלמות

ליעשות אבר והן כען והשתא אתעביד

ליה אוכל ופנים חדשות באו לכאן

ולא דמי לנבלת עוף טהור שהיא מטמאה אדם על ידי אכילה: **הרי**

אמרו. בפסחים באלו עוברין (דף

מה:): לופת שחור. מוטיייל בלע"ו:

שיחדה לישיבה בטלה. מתורת חמץ

ואינו עובר עליו בפסח משום שאור

לא ימצא בבתיכסשי אלמא לאו אוכל הוא

ונעשית כלי ומטמאה מושב הזב שהרי

אין אומרין לו עמוד ונעשה מלאכתנו

שהרי יחדה דולכך אומר אני דטומאה

שאנו מטמאין אותו משום מושב הזב

לאו דאורייתא אלא דרבנן היא דאמור

רבנן בטלה ונעשת כלי: דחי ס"ד

דחורייתה. ח"כ מלינו חוכלין שסופן

לטמא טומאה חמורה מאחר שירדו

לתורת אוכלים ואנן אמריגן מה זרעים

שאין סופן לטמא טומאה חמורה כו':

ומשניהו לעולם טומאתם דאורייתא

ודקאמרת מצינו לאוכלים שמטמאים

כששימש אותו שימוש טומאה

שומאת בית הסתרים היא וטומאת בית ס הסתרים לא מטמא אמר ליה אף לדידי קשיא לי ושאילתיה לרבי אבא בר ממל ואמר לי יהא מני רבי מאיר היא דאמר טומאת בית הסתרים מטמא אמר ליה ולאו זימנין סגיאין אמרה קמאי ואמרי ליה שני ליה לר' מאיר בין מומאה דבעיא הכשר ובין מומאה דלא בעיא הכשר אמר רבא ומאי קושיא דלמא בשהוכשר אמר ליה רבה בר רב חנן לרבא למה לי הכשר הרי מטמא טומאה חמורה אגב אביו אמר ליה כששימש מעשה עץ שימש אמר אביי הרי אמרו מיכופת שאור שיחדה לישיבה במלה מומאתה לאו דאורייתא דאי סלקא דעתך דאורייתא מצינו לאוכלין שמטמאין טומאה חמורה כששימש מעשה עץ שימש ∘אמר אביי הרי אמרו יתקרובת עבודת כוכבים של אוכלין מטמאין באוהל טומאתה לאו דאורייתא דאי סלקא דעתך דאורייתא מצינו לאוכלין שמטמאין טומאה חמורה כששימש מעשה עץ שימש אמר אביי הרי אמרו יחבורי אוכלין ככלים דמו מומאתן לאו דאורייתא דאי סלקא דעתך דאורייתא מצינו לאוכל שמטמא מומאה חמורה כששימש מעשה עץ שימש א"ל רב פפא לרבא הא ∘דתניא יחלב נבלה בכפרים צריך מחשבה והכשר טומאתו אגב כוליא לאו דאורייתא דאי סלקא דעתך דאורייתא מצינו לאוכל שמטמא מומאה חמורה כששימש מעשה עץ שימש אמר רב מתנה הרי אמרו יבית שסככו בזרעים מהרו מומאתו לאו דאורייתא דאי םלקא דעתך דאורייתא מצינו לזרעים שמטמא מומאה חמורה כששימש מעשה עץ שימש: ר"ש מטהר: מה נפשך "אי מיתה עושה ניפול ליטמא משום אבר מן החי אי אין מיתה עושה ניפול ליטמא משום אבר מן . הנבלה ר"ש ארישא האי האבר והבשר המדולדלין בבהמה מטמא טומאת אוכלין במקומן וצריכין הכשר ורבי שמעון ממהר יאמר רבי אםי אמר רבי יוחנן מ"מ דר"ש סאמר

מומאה דבעי הכשר בו'. הלשון אין מיושג דלא ה"ל למימר טפי אלא הכא לא הוכשר: לכוך די הכשר והא משמא מומאה חמורה אגב אביו. תימה אמאי לא פריך למה ליה לאוחומיה כר"מ הא מטמא טומאה חמורה אגב אביו ואין לריך לא הכשר מים ולא הכשר שרץ כדאמר פרק בא סימן (נדה דף נ:) ל):

ומומאת בית הסתרים לא משמא. פירושה נפרק נהמה

המקשה (לעיל עב: ד״ה בשעת): [לא שני ליה לר' מאיר בין

בששיכוש מעשה עץ שימש.

פירוש מאותו שם שהיה מטמא טומאה חמורה דהיינו משום אבר מן החי עתה אין אבר מן החי שאין בו אלא בשר ואין קרוי אבר ול"ד לנבלת עוף טהור ופרים הנשרפים שכשטימה טומהה חמורה היה משום שורף פרים והשתח נמי הם פרים וה"פ כששימש מעשה עץ שימש לא מתורת אוכל כמו שהוא עתה אלא מתורת עך בעלמא וא"ת אע"ג דמעשה עץ שימש ליטמא דנגמר מזרעים שחין סופן לטמח טומאה חמורה בשום ענין וי"ל דזרעים נמי סופן לטמא טומאה חמורה ע"י שמוש ען כדאמר בסמוך כופת שאור שיחדה לישב עליה בטלה ומטמחה טומאת מדרס:

מומאתה לאו דאורייתא. מימה דאי לאו מדאורייתא בטלה אמאי מותר להניחה בביתו: בית שמככו בזרעים מהרו.

מכאן קשה על פירוש רבינו שמואל בפ"ק דסוכה (דף יג:) דאמר ירקות שחדם יולה בהן ידי חובתו בפסח אין חוללין בפני הטומאה אבל מביאין הטומאה ופוסלין הסוכה משום אויר פירוש ולא משום סכך פסול דסכך פסול בארבעה ואויר בשלשה ואמר התם מאי טעמא כיון דכי יבשי נפלי כמאן דמפרשי דמו ופירש רבינו שמואל דהא דקאמר מאי טעמא לאו אאין חוללין בפני הטומאה קאי משום דהוי אוכל ומקבל טומאה ואין חולך בפני הטומאה אלא אפוסלים את הסוכה קאי וקשה לפירושו דהכא משמע דבטלי לגבי בית ולא מקבלי טומאה ומיהו יש לומר לפירושו דמילי מילי קתני ואין חוללין לאו כשסכך בהם קאמר אבל מכל מקום לא היה לריך לפרש כן דאיכא לפרושי כשסיכך בהן ולא מקבלי טומאה והאי דאין חוללין כדמפרש התם משום דכי יבשי נפלי

וכן פירש בקונטרם שם:

חמורה לאו בתורת אוכל שימשה אלא לאחרים מעשה ען שימש ע"י מעשה ען הוא עושה אותה שבטל מתורת אוכל ונעשה עך: **הרי אמרו הקרובת עבודה כוכבים של אוכלין מטמא באהל.** חוקאמר אביי אומר אני טומאה זו לאו דאורייתא וקרא אסמכתא בעלמא: דאי דאורייתא. מלינו אוכלין שסופן לטמא אדם: מעשה עד. שאסורים בהנאה ובטלו מאכילה ונעשו כעלים הנעבדים: הרי אמרו. באלו עוברין (פסחים מה:): **חבורי אוכלים.** שבכלים הרי הם ככלים ואם נגעה טומאה באוכל נטמא הכלי דתנן (שם) בלק שבסדקי עריבה לענין הטומאה אם רולה בקיומו הרי הן כעריבה ואומר אני טומאתו זו שהוא נעשה כלי ואם נגע במת חוזר ומטמא אדם לאו דאורייתא: **חלב נכלה.** דבהמה טהורה אינו מטמא כנבלה דנפקא לו⁶ מיעשה לכל מלאכה ויקרא זו ולענין להבל טומאה מן הנבלה או מן השרץ: **כפרים.** שעמם מועטין וחלב לאו בר אכילה הוא אפילו לעובד כוכבים אלא ע"י דחק: לריך מחשבה. והוי אוכל וכיון דחלב יורד לתורת אוכל אומר אני טומאתו אגב כוליא מה שהוא מטמא אדם משום מגע נבלה ששהוא שומר הכוליא כשהכוליא טמונה בו כדאמר לעיל (דף קפו) כמה חוטין נמשכים הימנה לאו דאורייתא דאי דאורייתא מלינו דבר שיורד לחורת אוכל כגון חלב שחישב עליו ועדיין הכוליא טמונה בוח: **מטמא טומאה חמורה**. ואנן חנן כל שסופו לטמא טומאה חמורה אין לריך הכשר שחה לענין טומאת אוכלין אוכל הוא וקתני לריך הכשר: **מעשה עד שימש.** לאו בתורת אוכל הוא מטמא אלא בתורת שומר לאוכל כעלם וכקרנים וכטלפים: הרי אמרו בית שסכרו בורעים ? כלומר הרי הזכירו בית המסוכך בזרעים דהוי בית. ולא ידענא היכן אמרו: המסכך בורעים. כגון שסיכך ביתו בשבלים ובהם הזרעים וכיון שעשה מהם סכך יאזבטל הזרעים ונעשה אהל חשוב ואם פרחה לרעת באותו בית הרי כל הבית טמא כתליו ואהל שלו ישלטמא אדם וכלים: **טומאסו לאו דאורייסא**. אותה טומאה שהבית חשוב אהל לטמא אדםיש לאו דאורייתא היא. ואית דגרסי בית שסיככו בזרעים טהרו כלומר טהרו מטומאת אוכלים ונעשו עץ דבטלו אלל הסיכוך טומאתו לאו דאורייתא כדפרישית: אי אין מיחה עושה ניפול. והרי נתובל עמה לטמא משום נבלה: מ"ע דרבי שמעון. דמטהר המעורה בבעלי חיים:

אמר קרא ימכל האוכל אשר יאכל אוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים קרוי

אוכל אוכל שאי אתה יכול להאכילו

לעזי רש"י מוטי"ל. גוש (של שאור).

עין משפם

נר מצוה

א [מיי' פכ"ה מהלכות

כלים הלכה יב]:

טומאת אוכלין ה"כן: טומאת אוכלין ה"כן:

ג [מיי' פי"ד מהלכו טומאת לרעת ה"י]:

שימה מקובצת היאך קבל טומאה **(ל** זה שכבר טימא לאבר שמטמא כנבלה הס"ד בספרי כ"י: ג] שאין האבר מטמא כלום ע"י אותו בשר. נ״ב שבספר ב״י לא נמצאו מלות אלו: דו שהרי יחדה לכד ולא להחמיץ שאר עיסות ואומר אני: לו ומשני תלמודא לעולם וכו': ו] הרי אמרו תקרובת ע"ז של אוכלין מטמא . באהל דילפינז לה מויאכלו באהל אף תקרובת ע״ז . מטמא באהל וקאמר אביי משום מגע נכלה אגב [1 :בוליא כשהכוליא טמונה והד"א: ע] (אין צריך הכשר וזה לענין טומאת אוכלין אוכל הוא וקתני צריך הכשר הס"ד כך מצאתי בכ"י ישן): ין הרי אמרו בית שסככו בזרעים רהוי בית כלומר הרי: ימו רמלו הזרטים ווטשה יתן בטלו החועים ונעשה אהל: יכן כותליו ואהל שלו ומטמא אדם וכלים: יגו לממא אדת וכלית לאו

בית שסככו בזרעים טהרו

כלומר טהרו מטומאת אוכלים ונעשו עץ: